

Novi koronavirus (COVID-19)

09 MART 2020.

Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji je 31. decembra/prosinca 2019. godine prijavljeno grupiranje ljudi oboljelih od upale pluća nepoznatog uzroka u gradu Wuhan, provincija Hubei u Kini. Pacijenti su pokazivali simptome povišene tjelesne temperature, otežanog disanja, a bolest je dijagnosticirana kao virusna upala pluća. Identificiran je novi koronavirus (COVID-19) koji prije nije izazivao bolest kod ljudi.

Koronavirusi su velika obitelj virusa, od kojih neki mogu uzrokovati bolest kod ljudi, a drugi cirkuliraju među životinjama, uključujući

deve, mačke i šišmiše. Rijetko koronavirusi koji cirkuliraju među životinjama mogu evoluirati i izazvati infekciju kod ljudi, kao što se dogodilo s MERS-om (Middle East respiratory syndrome) i SARS-om (Teški akutni respiratorni sindrom).

Nakon toga, započela je epidemija koja je zahvatila i druge dijelove Kine, a identificiraju se i slučajevi izvan Kine, u nekoliko zemalja Azije, ali i u Australiji, Evropi i Sjevernoj Americi. Prvi slučajevi u Evropi potvrđeni su u Francuskoj 24. januara 2020. godine. Situacija se mijenja svakodnevno, a više možete saznati na ovom [LINKU](#) Svjetske zdravstvene organizacije (SZO).

Generalni direktor SZO je 30. januara 2020. godine proglasio epidemiju novog koronavirusa vanrednim javnozdravstvenim događajem od međunarodnog značaja. Dan poslije, u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, formiran je Krizni štab/stožer Federalnog ministarstva zdravstva za poduzimanje mjera zaštite stanovništva od novog koronavirusa (COVID-19), a potom i krizni štabovi kantonalnih ministarstava zdravstva.

Federalno ministarstvo zdravstva u saradnji sa Zavodom za javno zdravstvo FBiH te kantonalnim ministarstvima zdravstva i zavodima za javno zdravstvo, kao i Graničnom policijom BiH i Federalnom upravom za inspekcijske poslove i Ministarstvom civilnih poslova BiH intenzivno koordinira i provodi mjere u cilju ranog otkrivanja eventualnog slučaja bolesti izazvane novim koronavirusom, a u skladu s preporukama Svjetske zdravstvene organizacije.

Nadležne institucije u Federaciji BiH su u stalnom kontaktu u cilju provođenja pojačanog epidemiološkog nadzora, te se prate preporuke Svjetske zdravstvene organizacije.

EPIDEMIOLOŠKA SITUACIJA U FEDERACIJI BiH - 11.03.2020. GODINE

Na području Federacije BiH registrirana su tri slučaja bolesti izazvane novim koronavirusom (COVID-19), sva tri na području Zenice.

U FBiH se u skladu sa preporukama Svjetske zdravstvene organizacije (SZO), a po Naredbi Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva (FMZ) provode mjere pojačanog epidemiološkog nadzora na graničnim prijelazima, ali i unutar FBiH, s ciljem ranog otkrivanja mogućih slučajeva COVID-19.

Pratite preporuke koje izdaju nadležne zdravstvene institucije i ustanove na području Federacije BiH.

Obzirom da se situacija svakodnevno mijenja, tako će se u skladu s razvojem situacije mijenjati i mjere i preporuke.

Pozivamo medije da odgovorno izvještavaju o novom koronavirusu (COVID-19) i da u skladu s mogućnostima objavljuju mjere lične prevencije.

EPIDEMIOLOŠKA SITUACIJA U SVIJETU - 09.03.2020.

Potvrđenih broj oboljelih od COVID-19 bolesti u svijetu 109.577, broj smrtnih slučajeva 3.809 (izvor Svjetska zdravstvena organizacija). Od toga u Kini 80.904 (3.123 smrtnih slučajeva).

Broj oboljelih u Europskoj regiji: Italija (7375), Francuska (1116), Njemačka (1112), Španija (589), Ujedinjeno Kraljevstvo (277), Švicarska (332), Norveška (169), Austrija (112), Holandija (265), Švedska (203), Izrael (39), Hrvatska (11), Island (55), San Marino (37), Belgija (200), Finska (30), Grčka (73), Danska (36), Azerbejdžan (9), Češka Republika (32), Gruzija (13), Rumunija (15), Rusija (7), Portugal (30), Andora (1), Armenija (1), Bjelorusija (6), Mađarska (9), Estonija (10), Irska (21), Latvija (3), Litvanija (1), Luksemburg (2), Monako (1), Sjeverna Makedonija (3), Poljska (11), Ukrajina (1), Slovenija (16), Malta (3), Lihtenštajn (1), Srbija (1), Slovačka (5), Bugarska (4), Moldavija (1), Albanija (2).

Najčitanije novosti

- Usvojena tri zakona iz oblasti zdravstva
- Počasno zvanje primarijus za zdravstvene radnike
- Novi koronavirus (COVID-19)
- Posjeta Hercegovačko-neretvanskom i Zapadnohercegovačkom kantonu
- Nabavka prvog PET/CT aparata u BiH

Od ostalih zemalja svijeta ističemo Južnu Koreju sa 7.382 oboljelih i Iran (6.566). Detaljnije po zemljama možete pronaći na linku Svjetske zdravstvene organizacije OVDJE

PREPORUKE ZA GRAĐANE FEDERACIJE BIH

PREPORUKE ZA OSOBE STARIJE DOBI I OSOBE S KRONIČNIM OBOLJENJIMA

NAJČEŠĆA PITANJA I ODGOVORI SA PREPORUKAMA

VIŠE INFORMACIJA ZA ZDRAVSTVENE RADNIKE I STANOVNIŠTVO (ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO FBIH)

UPUTSTVO ZA REGULIRANJE PRIVREMENE SPRIJEČNOSTI ZA RAD

SMJERNICE ZA KUĆNU IZOLACIJU

UPUTSTVO ZA PRAVILNO PRANJE RUKU

MULTIMEDIJA

Kako se prenosi koronavirus (COVID-19) (video)

Opće preporuke za stanovništvo (COVID-19) (poster)

Pranje ruku (poster)

Zaštitite sebe i druge (poster)

新型冠状病毒
(2019-nCoV)
旅客须知

NAREDBA KRIZNOG ŠTABA/STOŽERA FEDERALNOG MINISTARSTVA ZDRAVSTVA OD 12.03.2020.

Krizni stožer Federalnog ministarstva zdravstva, u cilju daljnjeg praćenje situacije i poduzimanje mjera radi sprječavanja i ranog otkrivanja eventualnog slučaja bolesti izazvane novim koronavirusom (COVID-19), koja je Zaključkom Vlade Federacije BiH, V. broj 164/2020 od 31.01.2020. godine proglašena zaraznom bolešću čije je sprječavanje i suzbijanje od interesa za Federaciju BiH, na nastavku 7. sjednice održane 12.03.2020. godine, u uvjetima kada je SZO proglasila pandemiju novog koronavirusa (COVID-19), sukladno odredbi članka 6. stavak (5) Pravilnika o ustrojstvu i načinu rada Kriznog stožera Federalnog ministarstva zdravstva ("Službene novine Federacije BiH", broj 10/12), donio je sljedeću

N A R E D B U

1. Nalaže se kantonalnim/županijskim kriznim stožerima da donesu naredbu o obustavi nastave u osnovnim, srednjim i visokoškolskim obrazovnim ustanovama na području kantona/županije, u trajanju od najmanje 15 dana, računajući od dana donošenja ove naredbe. Rok: Odmah.
2. Nalaže se kantonalnim/županijskim kriznim stožerima da na području kantona/županije obustave rad dječjih vrtića, u trajanju od najmanje 15 dana, računajući od dana donošenja ove naredbe. Rok: Odmah.
3. Nalaže se kantonalnim/županijskim kriznim stožerima da obustave održavanja kulturnih i sportskih događaja, kao i treninga na području kantona/županije, u trajanju od najmanje 15 dana, računajući od dana donošenja ove naredbe. Rok: Odmah.
4. Preporučuje se pučanstvu u Federaciji BiH, kao i stranim državljanima u Federaciji BiH da se u cilju zaštite osobnog zdravlja i zaštita javnog zdravlja pučanstva, striktno pridržavaju svih preporuka Kriznog stožera Federalnog ministarstva zdravstva, odnosno kriznih stožera kantonalnih/županijskih ministarstava zdravstva, kao i zavoda za javno zdravstvo u Federaciji BiH.
5. Svim učenicima u osnovnim i srednjim školama, kao i studentima na visokoškolskim obrazovnim ustanovama na području Federacije BiH, dok traje obustava nastave u osnovnim, srednjim i visokoškolskim obrazovnim ustanovama, preporučuje se da izbjegavaju nepotrebno kretanje i zadržavanje na mjestima javnog okupljanja. Za provođenje ove preporuke odgovorni su roditelji, odnosno zakonski zastupnici malodobnih učenika, a za punoljetne osobe: učenike i studente, navedeno je osobna odgovornost.

6. Svom pučanstvu u Federaciji BiH, kao i stranim državljanima u Federaciji BiH preporučuje se da izbjegavaju nepotrebno kretanje i zadržavanje na mjestima javnog okupljanja.
7. Nalaže se menadžmentima zdravstvenih ustanova, bez obzira na oblik vlasništva, kao i nositeljima privatnih praksi u Federaciji BiH da zdravstvenim djelatnicima i zdravstvenim suradnicima ne odobravaju putovanje u inozemstvo po bilo kom osnovu. Rok: kontinuiran do daljnjeg.
8. Nalaže se svim zdravstvenim djelatnicima i zdravstvenim suradnicima u Federaciji BiH da u uvjetima promijenjene epidemiološke situacije, odnosno u uvjetima kada je SZO proglasila pandemiju novog koronavirusa (COVID-19) ne napuštaju Federaciju BiH ni po kom osnovu. Rok: kontinuiran do daljnjeg.
9. Preporučujemo svim državljanima Federacije BiH koji žive ili rade u zemljama pogođenim novim koronavirusom (COVID-19) da ne dolaze u Federaciju BiH, zbog povećanja rizika od unošenja novog koronavirusa (COVID-19), a što bi dodatno moglo rezultirati pogoršanju epidemiološke situacije u Federaciji BiH. Rok: kontinuiran do daljnjeg.
10. Ovom naredbom zamjenjuje se Naredba broj: 01-33-1426/20 od 11.03.2020. godine.
11. Ova naredba stupa na snagu danom donošenja.

NAREDBA KRIZNOG ŠTABO/STOŽERA FEDERALNOG MINISTARSTVA ZDRAVSTVA OD 11.03.2020.

Krizni stožer Federalnog ministarstva zdravstva, u cilju daljnjeg praćenja situacije i poduzimanja mjera radi sprječavanja i ranog otkrivanja eventualnog slučaja bolesti izazvane novim koronavirusom (COVID-19), koja je Zaključkom Vlade Federacije BiH, V. broj 164/2020 od 31.01.2020. godine proglašena zaraznom bolešću čije je sprječavanje i suzbijanje od interesa za Federaciju BiH, na 7. sjednici održanoj 11.03.2020. godine, sukladno odredbi članka 6. stavak (5) Pravilnika o ustrojstvu i načinu rada Kriznog stožera Federalnog ministarstva zdravstva ("Službene novine Federacije BiH", broj 10/12), donio je sljedeću

N A R E D B U

1. Nalaže se kantonalnim kriznim stožerima da sukladno procjeni epidemiološke situacije na području kantona, donesu naredbe o obustavi nastave u osnovnim, srednjim i visokoškolskim obrazovnim ustanovama u trajanju od 15 dana, te da o donesenoj naredbi odmah izvjestite Krizni stožer Federalnog ministarstva zdravstva. Rok: Odmah.
2. Nalaže se kantonalnim kriznim stožerima da sukladno procjeni epidemiološke situacije na području kantona, obustave održavanja kulturnih i sportskih događaja na području kantona ili dozvole održavanje kulturnih i sportskih događaja bez publike, u trajanju od 15 dana, te da o donesenoj naredbi odmah izvjestite Krizni stožer Federalnog ministarstva zdravstva. Rok: Odmah.
3. Nalaže se svim sportskim savezima sa sjedištem u Federaciji BiH da u slučaju organiziranja međunarodnih natjecanja na teritoriji Federacije BiH, bez publike, u narednih 15 dana, računajući od dana donošenja ove naredbe, obvezno Kriznom stožeru Federalnog ministarstva zdravstva tri dana prije dolaska dostave podatke o natjecateljima i ostalim osobama koje dolaze u Federaciju BiH, naznače vrste prijevoza, mjesta i datuma ulaska u Federaciju BiH, duljinu boravka u Federaciji BiH, kao i mjesta boravka u Federaciji BiH, s preciznom rutom kretanja u Federaciji BiH. Primljeni podatci će se distribuirati Federalnoj upravi za inspekcijske poslove-Sektoru federalne granične sanitarne inspekcije i putem Ministarstva civilnih poslova BiH, Ministarstvu sigurnosti BiH- Graničnoj policiji radi nadležnog postupanja. Rok: kontinuiran do daljnjeg.
4. Nalaže se kantonalnim kriznim stožerima da sukladno procjeni epidemiološke situacije na području kantona, obustave održavanja sportskih treninga za djecu i mlade, u trajanju od 15 dana, te da o donesenoj naredbi odmah izvjestite Krizni stožer Federalnog ministarstva zdravstva. Rok: Odmah.
5. Nalaže se kantonalnim kriznim stožerima da sukladno procjeni epidemiološke situacije na području kantona pojačaju epidemiološki nadzor u dječijim vrtićima i ustanovama za socijalnu skrb za djecu, mlade i stare, kao i kazneno-popravnim ustanovama u trajanju od 15 dana, te da o donesenoj naredbi odmah izvjestite Krizni stožer Federalnog ministarstva zdravstva. Rok: Odmah.
6. Preporučuje se svim građanima i građankama u Federaciji BiH da se u cilju zaštite osobnog zdravlja i zaštita javnog zdravlja pučanstva, striktno pridržavaju svih preporuka Kriznog stožera Federalnog ministarstva zdravstva odnosno kriznih stožera kantonalnih ministarstava zdravstva, kao i zavoda za javno zdravstvo u Federaciji BiH. Rok: kontinuiran do daljnjeg.
7. Svim osobama u Federaciji BiH kojim je izrečena mjera radi sprječavanja širenja novog koronavirusa (COVID-19) sukladno Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti ("Službene novine Federacije BiH", broj 29/05), od strane kantonalnih ministara zdravstva, federalne granične sanitarne inspekcije odnosno kantonalne sanitarne inspekcije, nalaže se striktno pridržavanje naloženih mjera u predviđenom trajanju, pod prijetnjom prekršajne i kaznene odgovornosti. Službenim osobama koje su izdale rješenje o provođenju navedenih mjera nalaže se kontinuirana kontrola naredenih mjera odnosno kontrola izdatih rješenja o naloženim mjerama. Rok: kontinuiran do daljnjeg.
8. Preporučuje se zdravstvenim djelatnicima u Federaciji BiH da ne putuju u inozemstvo, posebno na organizirane stručne i znanstvene skupove, kao i turistička putovanja u inozemstvo. Rok: kontinuiran do daljnjeg.
9. Pozivamo građane BiH koji žive ili rade u zemljama pogođenim novim koronavirusom (COVID-19) da ne dolaze, bez veće potrebe u Federaciju BiH, zbog povećanja rizika od unošenja novog koronavirusa (COVID-19), a što bi dodatno moglo rezultirati pogoršanju epidemiološke situacije u Federaciji BiH. Rok: kontinuiran do daljnjeg.

10. Ova naredba stupa na snagu danom donošenja.

NAREDBA KRIZNOG ŠTABA/STOŽERA FEDERALNOG MINISTARSTVA ZDRAVSTVA OD 10.03.2020.

Krizni stožer Federalnog ministarstva zdravstva, u cilju daljnjeg praćenje situacije i poduzimanje mjera radi sprječavanja i ranog otkrivanja eventualnog slučaja bolesti izazvane novim koronavirusom (COVID -19), koja je Zaključkom Vlade Federacije BiH, V. broj 164/2020 od 31.01.2020. godine proglašena zaraznom bolešću čije je sprječavanje i suzbijanje od interesa za Federaciju BiH, na 6. sjednici održanoj 10.03.2020. godine, sukladno odredbi članka 6. stavak (5) Pravilnika o ustrojstvu i načinu rada Kriznog stožera Federalnog ministarstva ("Službene novine Federacije BiH", broj 10/12), donio je sljedeću

N A R E D B U

1. Nalaže se Federalnoj upravi za inspekcijske poslove, kantonalnim kriznim stožerima da, u cilju ranog otkrivanja eventualne pojave novog koronavirusa (COVID-19) na području Federacije Bosne i Hercegovine, Procedure nadzora putnika u međunarodnom prometu kao odgovor na pojavu novog koronavirusa (COVID-19), a koje su se primjenjivale prema svim putnicima koji dolaze s područja NR Kine, Italije, Južne Koreje i Irana, od sada primjenjuju na sve putnike koji dolaze iz zemalja Francuska, Njemačka i Španija.

2. Osim navedenih Procedure nadzora putnika u međunarodnom prometu kao odgovor na pojavu novog koronavirusa (COVID-19), nalaže se Federalnoj upravi za inspekcijske poslove, kantonalnim upravama za inspekcijske poslove, kantonalnim ministarstvima zdravstva, zavodima za javno zdravstvo kantona, i kantonalnim kriznim stožerima da svim stranim državljanima koji ulaze u Federaciju BiH iz zemalja navedenih u točki 1. ove naredbe propišu mjera ograničavanje kretanja na razdoblje od 14 dana.

3. Preporučuje se BH državljanima i stranim državljanima sa stalnim i privremenim boravkom u BiH, da ne putuju u zemlje navedene u točki 1. ove naredbe.

4. Osim navedenih Procedure nadzora putnika u međunarodnom prometu kao odgovor na pojavu novog koronavirusa (COVID-19), nalaže se Federalnoj upravi za inspekcijske poslove, kantonalnim upravama za inspekcijske poslove, kantonalnim ministarstvima zdravstva, zavodima za javno zdravstvo kantona i kantonalnim kriznim stožerima da se svim BH državljanima i stranim državljanima koji imaju stalni ili privremeni boravak u BiH, a ulaze u Federaciju BiH iz zemalja navedenih u točki 1. ove naredbe izdaju rješenja o obvezi izolacije u trajanju od 14 dana.

5. Naredba Kriznog stožera Federalnog ministarstva zdravstva od 07.03.2020. godine kojim se nalaže kantonalnim kriznim stožerima da u zdravstvenim ustanovama na području kantona obustave redovite specijalističko-konsultativne preglede, a neophodne specijalističko-konsultativne preglede, obavljaju po procjeni specijaliste, odnosi se na sve zdravstvene ustanove bez obzira na oblik vlasništva, kao i nositelje privatne prakse u Federaciji BiH.

6. Nalaže se prijevoznicima da prilikom prelaska granice koriste granične prijelaze na kojima se stalno nalaze federalni granični sanitarni inspektori, kao što su granični prijelazi GP Bijača, GP Gorica, GP Kamensko-Livno, GP Izačić, GP Orašje, GP Šamac-Domaljevac. Vozači kamiona koji voze na dnevnoj bazi u zahvaćena područja koronavirusom po dolasku u Federaciju BiH moraju biti u izolaciji do odlaska na sljedeći prijevoz, te po povratku ponovno su dužni podvrgnuti se izolaciji. Slijedom navedenog, preporuča se svim prijevoznicima i drugim gospodarskim subjektima, da ne odlaze u tu zemlju kako ne bi bili izloženi ograničenjima u prometu. Ako odlazak ne mogu odgoditi, važno je napomenuti da su poslodavci, osobito poslodavci u djelatnosti prijevoza, dužni osigurati provedbu preventivnih mjera, dostupnost osobne zaštitne opreme, dezinfekcijskih gelova i sredstava za održavanje higijene ruku i kabine vozila.

7. Putem Federalnog ministarstva za zaštitu okoliša i turizma, kao i kantonalnih ministarstva iz ove oblasti naložiti svim hotelima, hostelima i vlasnicima privatnih apartmana-iznajmljivačima da registruju dolaske gostiju -turista iz ugroženih zemalja navedenih u točki 1. ove naredbe, koji su posljednjih sedam do 14 dana boravili u ovim zemljama, te da kontaktiraju odmah nadležnog epidemiologa zavoda za javno zdravstvo kantona na otvorene brojeve telefona, u cilju provođenja mjera radi sprječavanja širenja novog koronavirusa (COVID-19) u skladu sa Zakonom o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti ("Službene novine Federacije BiH", broj 29/05), Međunarodne zdravstvene regulative-IHR, kao i preporuka Svjetske zdravstvene organizacije.

8. Tražiti putem Vlade Federacije BiH intenzivnije postupanje nadležnih državnih ministarstava i tijela državne uprave BiH u uvjetima promjenjene epidemiološke situacije u svezi novog koronavirusa u svijetu, zemljama susjedstva i BiH posebice Ministarstva sigurnosti BiH (Granična policija BiH, Ured za strance), Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo civilnih poslova BiH i dr.

9. Obavještava se javnost da neprovođenje naloženih mjera radi sprječavanja širenja novog koronavirusa nad osobama koji dolaze iz zemalja iz točke 1. ove naredbe, podliježe prekršajnoj odgovornosti sukladno Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, kao i kaznenoj odgovornosti, jer je člankom 225. Kaznenog zakona Federacije BiH utvrđeno kazneno djelo „Prenošenja zarazne bolesti“. Naime ovom odredbom decidno je regulirano da:

(1) Ko ne postupi po propisima ili naredbama kojima nadležni organ zdravstvene službe određuje preglede, dezinfekciju, odvajanje bolesnika ili drugu mjeru za suzbijanje ili sprečavanje zarazne bolesti kod ljudi, pa zbog toga dođe do opasnosti od širenja zarazne bolesti, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Kaznom iz stava 1. ovog člana kaznit će se ko ne postupi po propisima ili naredbama iz stava 1. ovog člana u pogledu suzbijanja ili sprečavanja zaraznih bolesti kod životinja, pa zbog toga dođe do opasnosti prenošenja zarazne bolesti na ljude.

Stoga ponovno apelujemo na osobe nad kojima se provode mjere u cilju sprječavanja i ranog otkrivanja slučaja bolesti izazvane novim koronavirusom (COVID-19), da se striktno pridržavaju propisanih mjera, jer u protivnom rizikuju pokretanje pored prekršajnog i kaznenog postupka. Skrećemo pozornost da svi koji imaju informacije da se pojedine osobe ne pridržavaju propisanih mjera obavijeste nadležne epidemiologe zavoda za javno zdravstvo kantona, nadležne

sanitarne inspektore, te krizne stožere Federalnog ministarstva zdravstva i krizne stožere kantonalnih ministarstava zdravstva.

SAOPŠTENJA ZA JAVNOST

12.03.2020.

11.03.2020.

09.03.2020.

05.03.2020.

04.03.2020.

24.02.2020.

03.02.2020.

31.01.2020.

Tweet

 Like 88

[Kontakt](#) | [Mapa sajta](#) | [Disclaimer](#)

Federacija Bosne i Hercegovine
Federalno ministarstvo zdravstva | © 2012